

О. П. Шитко, Національний банк України, м. Київ

УДОСКОНАЛЕННЯ АНАЛІТИЧНОГО ІНСТРУМЕНТАРІЮ ІНТЕРПРЕТАЦІЇ РЕЗУЛЬТАТІВ ФІНАНСОВОЇ ПОЛІТИКИ

Прискорення глобалізаційних процесів та інтеграції України до світового фінансового простору вимагає впровадження сучасного інформаційного забезпечення аналізу фінансової політики, розробки нових підходів до її оцінки та інструментів для коригування стійкості фінансової системи в бік зміцнення.

Нові підходи мають забезпечити оцінку дійсних розмірів фінансової системи та загального обсягу фінансових активів, що накопичені в країні та можуть бути використані як інвестицій, розуміння тенденцій зміни структури фінансових активів та зобов'язань основних інституційних секторів економіки України за видами фінансових інструментів і напрямів їх зміни у прогностному періоді внаслідок реалізації заходів, передбачених Основними напрямами економічного і соціального розвитку. Вирішення цього питання може бути забезпечене запровадженням складання Балансу фінансових активів і зобов'язань, який забезпечить постійний моніторинг змін в обсягах та напрямках перерозподілу фінансових активів та зобов'язань між інституційними секторами економіки.

Державне регулювання фінансового сектору країни та аналіз результативності фінансово-економічної політики потребує постійного моніторингу змін, які відбулися в обсягах та структурі фінансових активів і зобов'язань інституційних секторів економіки, перетоках фінансових ресурсів між ними. Необхідним є також ретельний аналіз основних причин, що призвели до цих змін. Отже, для прийняття політичних рішень необхідна відповідна аналітична інформація щодо причинно-наслідкових зв'язків, які призвели до зміни основних параметрів Балансу фінансових активів та зобов'язань, з визначенням основних факторів, що на них вплинули. Ця інформація і повинна міститися в аналітичному документі, який би поряд із наданням динамічних рядів даних дозволив інтерпретувати аналітичну інформацію відносно подій та тенденцій в економіці країни, причинно-наслідкових зв'язків заходів фінансово-економічної політики, що призвели до зміни цих обсягів та структури фінансових ресурсів у розрізі інституційних секторів економіки та фінансових інструментів.

Виходячи з потреб цільової групи, для якої готується Аналітичний документ, та враховуючи досвід складання подібних документів у Німеччині, пропонується наступна структура Аналітичного документа:

1. Анотація. Визначаються мета і підстави складання Аналітичного документа, джерела інформації та цільова аудиторія.

2. Коментарі. У цьому розділі Аналітичного документа пропонується у логічній послідовності охарактеризувати основні тенденції та зміни, що трапилися за період, який аналізується, в цілому в економіці та у її

інституційних секторах, у структурі їх активів і зобов'язань у розрізі фінансових інструментів. Надаються коментарі до таблиць, що наводяться у наступному розділі, графіки, здійснюється характеристика змін, що відбулися по кожному сектору економіки та фінансовому інструменту протягом звітного періоду, а також причин та основних факторів, що призвели до цих змін.

3. Таблиці. Пропонується навести таблиці та графіки тенденцій (динаміки) змін основних фінансових агрегатів по кожному інституційному сектору економіки, його фінансових активів та пасивів, а також напрямів руху фінансових ресурсів та їх перерозподілу між інституційними секторами економіки.

4. Методологічні підходи. Пропонується навести основні методологічні підходи, що були покладені в основу складання Балансу фінансових активів і зобов'язань інституційних секторів економіки України у розрізі фінансових інструментів та супровідну інформацію – посилання, показники, при визначенні яких були використані експертні оцінки та їх методи, основні статистичні форми та джерела, які були використані при складанні Балансу.

Залежно від подій, що відбуваються у фінансовому секторі, на основі моніторингу змін щомісячних, щоквартальних та щорічних показників активів та зобов'язань інституційних секторів економіки, на нашу думку, доцільно робити щонайменше два варіанти Аналітичного документа. Один з них буде надавати інформацію для широкого загалу і описуватиме загальні тенденції та зміни на макрорівні та, можливо, цікаві й важливі події та зміни, що відбуваються в окремих секторах чи по окремих інструментах, на які треба звернути увагу спеціалістам та експертам органів державного управління. Інший буде мати закритий характер та, окрім вищезазначеного, описуватиме загрози і ризики, які зростатимуть в окремих інституційних секторах економіки та надаватиме пропозиції щодо їх нівелювання за допомогою коригування державної фінансової політики. Він буде надаватися вищому керівництву країни.